

รายงานผลการดำเนินงาน โครงการการผลิตและส่งเสริมการเลี้ยงไก่ลิกอร์

โครงการการผลิตและส่งเสริมการเลี้ยงไก่ลิกอร์ เป็นโครงการเชิงบูรณาการที่ประกอบด้วยการเรียนการสอน การวิจัย และบริการวิชาการ ในรูปแบบของ Social engagement มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรในจังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้ไก่ลิกอร์ เป็นเครื่องมือในการสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ให้แก่ครัวเรือน โดยโครงการได้นำองค์ความรู้และนวัตกรรมเข้าไปแก้ไขปัญหาหรือความต้องการของชุมชน ดังนั้น โครงการนี้ จึงมีความร่วมมือกับเครือข่ายและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักวิชาเทคโนโลยีการเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร วิทยาลัยสัตวแพทยศาสตร์อัครราชกุมารี มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ กรมปศุสัตว์ ในการเข้ามามีส่วนร่วมในการผลิตลูกไก่ลิกอร์เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงให้แก่เกษตรกร

ไก่ลิกอร์เป็นไก่ลูกผสมพื้นเมืองที่ถูกจัดอยู่ในกลุ่มไกโตะซ่า ในปัจจุบันโลกหันมาสนใจการเลี้ยงไก่ประเภทนี้มากยิ่งขึ้น บริษัทชั้นนำที่ผลิตสายพันธุ์ไก่ของโลกเช่น Aviagen และ Cobb ก็ได้พัฒนาสายพันธุ์ไกโตะซ่าคือ Rowan Range, Specialty Hales และ Sasso เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของเกษตรกรที่จะนำไปเลี้ยงในรูปแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย นอกจากนี้ไก่ลูกผสมพื้นเมืองมีจุดเด่นกว่าไก่เนื้อในหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรสชาติของเนื้อที่อร่อยกว่า มีคุณสมบัติทางโภชนาการสูงกว่าและและมีคอเลสเตอรอลที่ต่ำกว่าไก่เนื้อ ไก่พื้นเมืองลูกผสมเหมาะที่จะนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างอาชีพให้กับเกษตรกรเนื่องจากไก่พื้นเมืองทั่วไปมีความทนทานต่อโรคสูง และปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมต่างๆ และสามารถเลี้ยงได้หลายระดับทั้งแบบขังคอกแบบกึ่งขังกึ่งปล่อยซึ่งเป็นวิธีการเลี้ยงไก่แบบเดิมที่เกษตรกรคุ้นชิน การลงทุนด้านการสร้างโรงเรือนต่ำ เหมาะกับสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน จากการศึกษาแบบการเลี้ยงไก่ลิกอร์พบว่า ไก่ลิกอร์มีอายุการเลี้ยงที่ 84 วัน มีสุดท้ายเฉลี่ย 1.55 กิโลกรัม ปริมาณอาหารที่กิน 3.76 กิโลกรัม ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อ 2.51 ตันทุนต่อกิโลกรัมไก่เนื้อ 72.8 บาท (ให้อาหารสำเร็จรูป 100%) ราคาขายไก่ขุนหน้าฟาร์มปีเฉลี่ย 77.5 บาท เกษตรกรได้กำไร 4.7 บาทต่อกิโลกรัม จึงได้ส่งเสริมให้มีการเลี้ยงไก่ลิกอร์เพื่อเพิ่มรายได้

การดำเนินงานที่ผ่านมาทางโครงการได้ผลิตลูกไก่ลิกอร์จำนวน 47,781 ตัว กระจายสู่เกษตรกรจำนวน 74 ราย ทั้งนี้ได้ทำการคัดเลือกเกษตรกรจำนวน 24 ราย เข้าร่วมเป็นเกษตรกรเครือข่ายผู้เลี้ยงไก่ลิกอร์ โดยคัดเลือกจากเกษตรกรที่มีการเลี้ยงไก่ลิกอร์ต่อเนื่อง มีทัศนคติที่ดีต่อโครงการ ให้ความร่วมมือในการบันทึกข้อมูลการเลี้ยง และอนุญาตให้โครงการเข้าตรวจเยี่ยมฟาร์ม อีกทั้งโครงการยังได้มีการส่งเสริมการเลี้ยงไก่ลิกอร์ในทัศนสถาน เพื่อให้ใช้เป็นอาหาร และให้เป็นแนวทางการประกอบอาชีพของผู้ต้องขังในอนาคตอีกด้วย จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกรในเครือข่ายพบว่า ไก่ลิกอร์สามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อประกอบอาชีพในเขตภาคใต้ตอนบนได้ ใน 1 ปี เกษตรกรจะสามารถเลี้ยงและจำหน่ายไก่ลิกอร์ได้รวม 9 รุ่น เกษตรกรควรเลี้ยงไก่ลิกอร์รุ่นละ 300 ตัวขึ้นไป เลี้ยงเป็นเวลา 84 วัน ให้ได้น้ำหนัก 1.6 กิโลกรัม จึงจะทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิ

ประมาณ 80,654 – 188,697 บาทต่อปี ทั้งนี้ขึ้นกับวิธีการเลี้ยง และราคาขายในแต่ละช่วง นอกจากนี้เกษตรกรควรเพิ่มองค์ความรู้ทั้งในรูปแบบ Reskill และ Upskill เพื่อเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ โครงการการผลิตและส่งเสริมการเลี้ยงไก่ลูกฮอร์ เพื่อความมั่นคงทางอาชีพมีส่วนร่วมผลักดัน Sustainable Development Goals (SDGs) ในหัวข้อต่อไปนี้

ขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่: เพิ่มศักยภาพการเลี้ยง โดยให้มีต้นทุนการเลี้ยงต่ำ และได้ผลตอบแทนที่เหมาะสม

ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน : มุ่งเน้นให้ทุกครัวเรือนมีอาหารโปรตีนคุณภาพเพียงพอต่อการบริโภค

เสริมสร้างความเข้มแข็งในวิธีการปฏิบัติให้เกิดผล และสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: โครงการนี้เน้นการสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มเกษตรกร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำมาพัฒนาศักยภาพกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง และมีอาชีพที่มั่นคง